

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstroeper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Heid van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukk. R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

De Durver in de Prairie

DE DURVER IN DE PRAIRIE

I.

Twée kloeke jongens lagen in het gras onder een hoogen, breedgetakten boom. Voor hen strekte zich de Kanadeesche vlakte uit, waarop veel vee graasde. En de jongens moesten het bewaken. Als eenige runderen zich te ver verwijderden, sprongen de hoeders te paard, reden er heen en dreven de dieren naar den hoop terug. Men noemde ze cow-boys, want cow beteekent koe en boy, jongen.

Nu graasde het vee rustig en de knapen konden wat praten. De eene, Hendrik. was de zoon van den boer, Wouter Zwartels. en de andere, heette Maarten Lauwers, en was maanden geleden met eenige jonge mannen uit Vlaanderen over gekomen. Mijnheer Wouter Zwartels had in zijn jonge jaren ook in België gewoond, en hier in Kanada een deel der prairie ontgonnen.

— Maar, Maarten, zei Hendrik. in den brief,

dien we gisteren uit België kregen, noemde mijn neef Joos u den durver. Hoe zijt ge toch aan dien naam gekomen?

Maarten werd wat rood en antwoordde:

— O, ik zou beter dien naam niet veroverd hebben. Ik was ginder een durver bij allerlei kwade streken.

Hendrik keek een beetje vreemd op.

— Ja, vervolgde Maarten, ik was te Wulpendamme, waar ik geboren ben en uw oom en tante wonen, een haantje vooruit op straat. We vormden een bende en ik was de aanvoerder, als we gingen vechten tegen jongens van een andere straat. Dom was het! Ik durfde meer dan de anderen, maar nu ben ik er niet fier meer op.

— Wat deedt ge dan allemaal?

— Och, als ik in de school moest blijven, liep ik weg. Eens sloot de meester me op en ik kroop door den schoorsteen op het dak en liet me dan langs de goot neer in een tuin daarnaast. Als we zwommen, waagde ik me zoo ver, dat de menschen aan den wal ongerust werden en de politie me in een bootje kwam halen. Dan dook ik telkens weg, kwam een eind verder weer boven en lachte den agent uit. Als hij dan nog eens naar me toe roeide, dook ik weer onder. En zoo duurde dat spelletje voort, tot ik aan land kwam.

— Maar strafte de politie u dan niet? vroeg Hendrik.

— De kommissaris dreigde me naar een verbeteringsschool te zenden. En eens gebeurde het haast. Ik had jongens opgestookt om op de kade een goederenwagon voort te duwen, waarvan ik de rem had los gemaakt. De wagen reed snel heen wat ik voorzien had, omdat de kade daar wat helde. Hij bonsde tegen een kar met gerst. De kar brak en de zakken rolden over den grond. Een losser kon nog bijtijds weg springen, anders ware hij verongelukt geweest. Toen wilde de politie me naar de verbeteringsschool sturen. Ik verborg me op den toren en 's nachts kwam ik langs de donderstaaf naar beneden, om thuis eten te halen.

— Kondt ge er anders niet uit?

— Neen. In zulk een toren zijn deurtjes. De klokkenluider, die niet wist, dat ik boven zat, had die gesloten.

— En moest ge u van hoog laten zakken?

— Wel, vijftig meter...

— En durfde ge dat? vroeg Hendrik verwonderd.

— Ja... Ik was immers de « durver ». maar ik wist niet hoe dom ik was, zoo mijn leven te wagen. Uw oom, mijnheer Zwartels, die dicht bij den toren woont, zag me. En toen moest ik een andere schuilplaats zoeken. Ik verborg me in een

oud spoorweghuisje, dat afgedankt was en waar in niemand meer kwam, omdat het afgebroken zou worden. Op een middag zag ik uw nichtje, Greta Zwartels, over de lijn komen. Ze merkte niet, dat er een trein naderde. Ik vloog naar haar toe en kon haar nog net weg rukken. Maar ik kreeg zelf een stoot van de locomotief.

— O, Maarten, dat was toch moedig van u.

— Wat zoudt gij doen, als ge ziet dat er iemand overreden zal worden? Ik heb daar niet over nagedacht. Ik vloog er heen.

— En ge werdt zeker zelf gewond?

— Ja... maar daar weet ik weinig van. Ik werd wakker in het hospitaal en was nog erg suf.

— Oom heeft het geschreven, dat nicht Greta van den dood gered was geworden. En gij deedt dat! Oom was zeker heel blij?

— Wel, hij heeft toen gezorgd, dat ik niet naar de verbeteringsschool moest. Ik mocht bij hem in huis wonen. En uw oom en tante hebben een beteren jongen van mij gemaakt.

Weer wachtte Maarten Lauwers even.

— Bij mij thuis was het niet goed, vervolgde hij dan. Vader dronk veel. O, Hendrik, dat is zoo ellendig. Moeder was veel ziek. Mijn zuster Bertha en ik moesten eigenlijk voor ons zelf zorgen. En zoo kwam het, dat ik veel op straat liep, en kwade streken uithaalde. Maar toen ik bij uw

oom woonde, begreep ik, hoe dwaas mijn vorig leven geweest was. Ik wilde geen durver meer zijn. Ik mocht veel leeren. Uw vader schreef toen om jongens voor de hoeve hier. En ik vroeg, om ook naar Kanada te mogen gaan. Ik wilde liever weg uit de kleine stad, waar ze me den « durver » noemden en me kenden als... de zoon van een dronkaard, die verongelukt was. Ik ben blij, dat ik hier ben... En ik hoop dat moeder en Bertha later ook mogen komen.

— Dus, gij hebt mijn nichte gered?

— O, ge moet daarover niet meer praten. Uw oom en tante hebben voor mij veel meer gedaan, en voor mijn zieke moeder ook, die nu beter is. Uw oom had gaarne ook mijn vader veranderd. 't Is jammer dat het niet lukte. Ik zal nooit sterken drank drinken, Hendrik!

— Vader wil ook niet, dat er op de hoeve komt. Hij heeft over drie maanden immers John Walker weggejaagd, omdat die dronk! Walker deugde niet...

— Dat is waar. De drank maakt de menschen ongelukkig. Nu weet ge, waarom ik de durver ben.

— Bert Vondels zegt, dat ge op de reis naar hier ook moedig waart.

— Toen we schipbreuk leden? (1)

(1) *Men leze ook: Nr. 362: « DE DURVER » en Nr 363: « DE AVONTUREN VAN DEN DURVER ».*

— Wel ja, de boot liep immers op een rots en ge wildet de matrozen helpen om een boot uit te zetten.

— Ja, ze vroegen om mannen van goeden wil. Maar ge moet dat kennen... en ik kende er niets van. Een golf sloeg Bert en mij over boord.

— Dat was toch verschrikkelijk

— O, in die oogenblikken denkt ge zoo veel niet na. Ik deed mijn best om me boven te houden. Het kwam me nu goed te pas, dat ik flink kon zwemmen. Bert Vondels heeft me gered... hij trok me op het vlot, dat ze ons toegeworpen hadden. En dan namen de anderen ons in een sloep. Er kwam gelukkig een reddingboot van den wal.

Zoo zat Maarten Lauwers, de Vlaamsche jongen, die cow-boy werd in Kanada, uit zijn leven te vertellen.

Ja, hij had een stormachtige jeugd gehad en was op den verkeerden weg geweest, maar de oom van Hendrik, de koopman Zwartels, te Wulpendamme, had hem daarvan gered. En nu op deze hoeve in Kanada, deed Maarten flink zijn best. De baas, mijnheer Wouter Zwartels, en zijn vrouw, kenden zijn geschiedenis wel; hun broer uit België had alles geschreven. Maar Wouter en zijn vrouw verzwegen dat tegenover hun kinderen.

Nu kwam Hendrik er toch iets van te weten. Doch hij bewonderde Maarten, want hij onthield vooral, dat deze zijn nichtje Greta gered had, toen ze door een trein zou vermorzeld worden.

Ze hoedden dus nu het vee, de twee cow-boys en ze waren wel een half uur rijdens van de hoeve, want baas Zwartels bezat groote eigendommen, en hij ontging nog nieuwe woeste gronden. Daarvoor had hij jonge mannen uit het oude land laten komen, als Bert Vondels, diens neef Camiel, die te Wyngene gewoond had en nog enkele anderen. En mijnheer Zwartels te Wulpendamme liet Maarten ook meetrekken omdat hij wel hoopte, dat de knaap onder leiding van zijn broer, Wouter Zwartels, een goede toekomst zou maken in Kanada.

Tot nu toe was Wouter Zwartels zeer tevreden over Maarten.

't Was middag en de jongens wilden eten. Ze konden hun potje warmen in een huisje dichtbij, waar eenzaam een reeds oudere Vlaamsche man woonde, Leo Verschave. Eerst reed Hendrik er heen en, toen hij terug kwam, was het Maartens beurt, want ze mochten het vee niet alleen laten.

Maarten praatte altijd gaarne met Leo Verschave. Hij kon dat beter dan Hendrik, die wel Vlaamsch kende, doch heel veel Engelsche woorden gebruikte.

't Was een vriendelijk houten huisje, omringd door een grooten hof, waar de oude man bijna al zijn levensmiddelen kweekte.

— Dag Maarten, zei Verschave, die een vriendelijk, eerwaardig gezicht had, met een langen bijna witten baard. Uw pannetje is al warm, vervolgde hij. Eet smakelijk!

— Dank u, Leo...

— Ik ben altijd blij als ik u zie. Ge komt pas uit mijn geliefd Vlaanderen?

— Ik ben hier al zes maanden...

— En ik zestien jaar... Dat is heel wat anders. Ik kan zoo naar mijn oude streek, naar mijn geboortedorp terug verlangen.

Hij wees naar een schilderijtje aan den muur. Het stelde Lissewege voor, een dorp tusschen de kust en Brugge, met een zwaren toren uit het verleden. Soms vertelde Leo Verschave van zijn dorp en dan luisterde Maarten met genoegen.

— Ik heb vanmorgen weer zoo'n heimwee gehad, hernam de oude man. Ik dacht aan mijn jonje jaren toen ik op de hofstede van Groot-Terdoest werkte. Dat is een schoone boerderij. De schuur was wel zes honderd jaar oud... groot en kloek... en zoo schoon met al de gebinten en pilasters. In die schuur kon een geladen graanwagen, met twee paarden bespannen, gemakkelijk keeren. Vroeger stond op die plaats een abdij en

de schuur was nog uit den tijd der paters. Een van de broeders, Willem van Saaftingen vocht mee in den slag der Gulden Sporen te Groeninge bij Kortrijk, toen de Vlamingen hun land vrij maakten van Frankrijk. Ik wist de plaats, waar de kerk had gestaan. O, ik kon daar dikwijls droomen over de oude tijden, waarvan de meester vertelde. Maar mijn broer wilde naar Amerika en ik trok mee... Mijn broer verongelukte op de jacht.

Leo had dat al meer verteld, maar nu leefde hij weer zoo sterk in zijn herinneringen. En dan verhaalde hij 't zelfde van vroeger.

— Maar Leo, waarom keert ge dan niet naar ginder terug? vroeg Maarten.

De oude man wees naar een kruis achter in den hof.

— Mijn broer en ik waren jagers in de oneindige bosschen, zei hij. Mijnheer Zwartels heeft er al veel van uitgedaan. Veertien jaar geleden was het nog woud, waar ik nu woon. Mijn vrouw vergezelde ons op de tochten. Ze was zoo moedig. Ze maakte ons eten gereed en herstelde onze kleeven in het blokhuisje, dat we dan in een paar uur bouwden of ook wel in de tent, welke we spanden. Waar nu dat kruis staat, werd ze gedood door een beer, toen ze de wasch deed in de beek. We hoorden haar geroep en kwamen toegelopen. We konden den beer neerschieten,

maar Eline was zoo gewond, dat ze dadelijk stierf. En we hebben ze daar begraven. Ik blijf bij haar graf wonen... Als ik dood ben, zal uw baas zorgen, dat ik naast haar gelegd wordt. Ik zal Lissewege niet meer terug zien. Maar dikwijls kijk ik naar dat schilderijtje, dat de schoolmeester me gezonden heeft.

— We gaan dezen Winter ook op jacht, zei Maarten.

— Ja. Dat hoort bij het bedrijf van den prairieboer. Wij hebben veel vellen verkocht. Maar 't is een gevaarlijk vak. Mijn broer werd door wolven aangevallen, toen hij 's nachts ons blokhuis verliet, omdat onze honden zoo onrustig waren. Ik werd wakker van zijn schieten. Dadelijk was ik buiten. Er waren wel twaalf van die hongerige beesten. Ze hadden mijn broer omver getrokken. Ik vuurde zooveel ik kon en verjoeg de troep. Mijn broer was al half verscheurd. We waren toen aan de kust. Waar kon ik hem begraven! De grond was hard als steen. Ik stond daar alleen. Een jaar te voren had ik mijn vrouw verloren. Ik sleepte zijn arm verminkt lijk op de rotsen en bedekte het met steenen. Dat was dan toch als een grafkelder. En boven op stelde ik een kruis. Toen ben ik uitgescheiden met jagen en hier komen wonen. Ik werd landbouwer, niet om me rijk te boeren, maar alleen om te kunnen leven. En zoo

werd ik de eenzame kluizenaar. Maar baas Zwartels had zich al in de buurt gevestigd. Hij is een brave man.

Die geschiedenis van Leo's broer had Maarten nooit gehoord.

— En waar is dat graf op de rotsen? vroeg hij.

— O, wel twee, drie dagen reizens van hier, aan de kust, achter de bosschen. die ginder beginnen. Misschien zult ge er van den Winter wel eens komen, als ge mee doet aan de jacht. Kniel er dan neer, mijn jongen!

— Dat belooft ik u.

— Thur was een flinke, moedige jongen. Hij wilde vooruit. Hij zou met mij een zaak vestigen van pelzen en huiden. We moesten natuurlijk in 't klein beginnen, maar we hebben geen geluk gehad.

Intusschen at Maarten zijn pannetje leeg; het smaakte goed. En Leon schonk hem dan een kom koffie in, waarbij de knaap nog een paar boterhammen at. Maarten hield van dat noene uurtje bij den ouden man.

Eensklaps viel een schaduw naar binnen. Leo en Maarten keken op. Door het raam blikte een man.

— John Walker, zei Maarten, die dadelijk den door zijn baas weggejaagden knecht herkende.

— De dronkaard, sprak Leo. Wat komt die hier doen?

John Walker trad binnen.

— Goeden dag, groette hij, en hij wierp een nijdigen oogopslag naar Maarten, als hinderde 't hem, dat deze hier zat.

— Leo, vroeg hij, hebt ge niet wat eten voor mij? Ik zal het wel betalen.

— O, dat is niet noodig. Zet u aan tafel

— Ik ben op reis naar fort Clever.

— Wat wilt ge daar doen?

— Mij verhuren als soldaat. Ik heb genoeg van 't boeren.

— Wel, probeer het dan als soldaat, John. Ge hadt toch een goede betrekking bij boer Zwartels.

— Maar die kan niet verdragen dat een mensch een druppel drinkt, als hij heel den dag heeft gewroet.

— Jongen, 't zou uw geluk zijn als ge den drank kondt laten. Ge maakt er misbruik van. Ik zie het aan uw gelaat. Neem me niet kwalijk, dat ik het u openhartig zeg.

— Ik zie er niet al te goed uit, dat weet ik. Maar het is niet van drinken. Ik ben ziek geweest

— Door den drank dan toch!

Walker haalde de schouders op. Hij at en dronk.

Maarten vond het nu niet plezierig meer en stond op.

— Leo, ik ga terug naar het vee, sprak hij. Tot morgen!

— Ja...

Walker volgde Maarten naar buiten. En nu stond zijn gezicht zoo valsch, dat de knaap war bang werd.

— Luister eens, Wouter Zwartels behoeft het niet te weten dat ik in de buurt ben, zei hij met heesche stem. Zwijg over mij, ik gebied het u. Als ge het durft te zeggen dat ik hier geweest ben sla ik u den een of anderen keer dood

De «durver» kwam nu toch bij Maarten boven. Hij kon dien toon van den verdrongen kerel niet verdragen.

— Ik zal zeggen en zwijgen wat ik wil! snauwde hij, terwijl hij zijn paard ontbond.

— Wat! Nog brutaal! Moet ik u fijn malen tusschen mijn vuisten!

Maar Maarten wipte op zijn paard en reed heen.

II.

Maarten Lauwers draafde over de vlakte.

— Zoo'n nietwaard! bromde hij. Ha! ik mag niet zeggen dat hij in de buurt is! En waarom wil

Walker dat zoo verduiken? Wat heeft hij dan in den zin?

Maarten werd plots ongerust. Hij zag nog voor zich die valsche tronie van Walker. En de verloopenen kerel was nu alleen met den ouden Leo. Hij zou ook wel weten, dat Leo een flinken spaarpot bezat, geld, vroeger verdiend en ook overgehouden van zijn boeren, want wat hij niet noodig had, verkocht hij aan Wouter Zwartels. Kwam Walker den grijsaard bestelen? Maarten kon die gedachte niet van zich afzetten. Snel reed hij tot bij Hendrik.

— Zeg eens, riep hij, John Walker is daar juist bij Leo aangekomen. Hij beweert dat hij op weg is naar het fort Clever, om soldaat te worden.

— Hij soldaat worden! Daar geloof ik niets van.

Maarten vertelde hoe Walker hem toegesproken had.

— Ha! vader mag niet weten dat hij hier is? hernam Hendrik. Dan zal ik dadelijk naar vader rijden en het hem zeggen!

— Maar dan is het misschien te laat. Hendrik. Wij moeten Leo helpen!

Ja, Maarten was weer de durver.

— Laat er ons heen rijden en dan stil de hut naderen! vervolgde hij. We kunnen dan Walker

verrassen, we hebben immers onze geweren.

Cow-boys waren goed gewapend. Maarten had hier in de prairie leeren schieten. Hendrik aarzelde nog even.

— Zou ik niet beter om vader halen? vroeg hij weer.

— Dan kan het te laat zijn! 't Is een uur, heen en weer. O, ik ben angstig voor Leo.

— Vooruit dan!

Ook Hendrik sprong te paard. De geweren waren geladen. De knapen reden naar het huisje maar stegen achter een boschje af.

— Nu op handen en voeten naar het huis! fluisterde Maarten, die de leiding nam.

Zoo kropen ze door den tuin. Bij de woning rees Maarten op en loerde door het raam. Hij schrok. Leo lag op den vloer en Walker zat boven op hem.

— Uw geld of uw leven! hoorde Maarten den deugniet zeggen. Zeg me waar het geld ligt.

Fluisterend deelde Maarten aan Hendrik mee, wat hij gezien en gehoord had

— Wat moeten we nu doen? vroeg Hendrik.

— Walker overvallen, omver trekken en met onze geweren bedreigen. Dan kan Leo opstaan, een touw halen en we binden den dief. Wij zijn met ons beiden en gewapend Vooruit, niet getalmd!

Maarten stapte voorop. De deur was gelukkig niet gesloten. Maarten wierp ze open. Hij en Hendrik sprongen binnen. Walker gilte van schrik en wilde overeind springen maar kreeg er den tijd niet meer toe. De knapen wierpen hem omver, en richtten hun geweren op hem.

— Verroer u niet of ik schiet! zei Maarten kordaat.

— Valsche verrader! siste Walker

— Leo, geef ons een koord, hernam Maarten.

— Laat me gaan... ik zal niets doen! beloofde Walker.

— Stil blijven liggen!

En Maarten plaatste den loop van zijn geweer op het voorhoofd van zijn gevangene.

— Doe dat ding weg! smeekte Walker doodsbenauwd. Ik zal me niet roeren, maar neem het geweer weg. Het schot kan afgaan.

— Het zal afgaan als ge u beweegt.

Leo Verschave was versuft maar begreep dan toch, dat de jongens hem kwamen redden.

— Geef ons een koord! drong Maarten aan. We moeten den lafaard binden.

— Een koord... O, ja, Walker toch, zoo slecht zijn. Hier komen om mij te bestellen, een eenzamen, ouden man, stamelde Verschave. Een koord, hé! De deugniet heeft me gestampt...

Met moeite stond Leo op. Hij haalde dan toch een stevig touw.

— Hendrik, zet gij nu uw geweer met den loop op zijn hoofd, zei Maarten. Ik zal Walker binden. Zoo iets heb ik te Wulpendamme dikwijls gedaan, als we roovertje speelden.

— Niet op mijn hoofd, dat geweer! kermde de schelm.

— Ja, ja, wel op zijn hoofd, beval Maarten. Vertrouw den valschaard geen oogenblik!

— Ik zal me stil houden.

— Vouw uw handen... steek ze vooruit! gebod Maarten.

Walker gehoorzaamde gedwee. Maarten bond ze stevig aan elkaar vast en bevestigde dan het ander eind van het touw aan de beenen, die hij kruiselings over elkaar trok. Hij legde dikke knopen.

Intusschen zat Leo op een stoel te zuchten en te kreunen.

— Mij zoo gemeen behandelen! kloeg hij. Ik gaf hem toch brood en koffie. Pas waart ge weg. Maarten, of de deugniet trok me op den grond. Hij wilde mijn geld hebben. Ik trachtte hem tot rede te brengen. Hij sloeg en stampte me...

— Hij zal nu zijn straf wel krijgen! beweerde Maarten. Hendrik, vervolgde hij, rijd nu naar huis en vertel alles aan uw vader. Ik blijf hier.

Hendrik vertrok te paard. Maarten haalde een glas water.

— Leo, drink eens, zei hij. Dat zal u bedaren... Ge heeft zoo...

— Is dat ook verschieten! De deugniet zou me vermoord hebben.

— Neen, neen! beweerde Walker. Ik maakte u bang. Maar een moordenaar ben ik niet. Maarten, laat me vertrekken, dan breng ik u geld... veel geld.

— Dat ge eerst moet stelen! Toe, valschaard, zwijg liever. De politie zal u wel opbergen.

— Als ge me aan de politie overlevert, zult ge het u later berouwen. Ik heb vrienden, die me zullen wreken. Ze zullen u verrassen en dooden! dreigde Walker.

Maar Maarten liet zich niet zoo gauw bang maken.

— 't Is goed dat ge me waarschuwt, hernam de knaap. Ge hebt ondervonden, dat we waakzaam zijn. Daar straks hebt ge me ook laten voelen dat ge een schurkenstreek in den zin hadt. Ha! ik mocht niet vertellen dat ge hier geweest waart!

Hij zag hoe de woede zich weer afteekende op het ongunstig gelaat van den dief. Walker wrong de handen, als om het touw te lossen. Maarten nam zijn geweer op.

— Stil blijven liggen... Ge zijt in mijn macht! verzekerde hij.

De knaap keek nu en dan aan de deur. Er moesten eens vrienden van Walker in de buurt zijn, die op hem wachten. Men kon nooit weten. Maar de wakkere jongen zag niemand.

Leo Verschave zag dof voor zich uit. De oude man leed blijkbaar van den aanval.

Na een uur verschenen mijnheer Wouter Zwartels, Hendrik, en twee knechten. De baas was zeer geschrokken van het verhaal.

— Zoo, Walker, zien we elkaar terug, zei hij. Ze hebben u stevig gebonden naar ik meen. Maarten, jongen, ik wensch u geluk. Zoo wil ik u gaarne een « durver » zien.

— 't Zijn flinke gasten, sprak Leo. O, mijnheer, wat een mensch op zijn ouden dag nog moet tegenkomen. Ik heb me verdedigd tegen beren en wolven, maar nu viel een jonge man mij zoo verraderlijk en laf aan.

— 't Is nog goed afgelopen. Verschave, heren mijnheer Zwartels.

— Ik wilde niet stelen... dat is een leugen! zei nu Walker, die een verdedigingsstelsel verzonnen had.

— Ge kwaamt zeker een vriendelijk praatje houden? spotte de baas. En daarom hadt ge Leo op den grond geworpen.

— Leo verweet me voor dronkaard... we kregen ruzie en we hebben gevochten. Dat is alles! Ik heb geen geld geëischt.

— Ge liegt! riep Maarten uit. Ik heb gehoord hoe ge Leo bedreigdet. Ge wildet zijn geld of ge zoudt hem dooden.

— 't Is niet waar...

— Nu zal hij het nog ontkennen! sprak Verschave. Ik gaf hem brood en koffie... 't is waar, dat ik hem zei, hoe dwaas het was te drinken. Maar daarover kregen we geen ruzie. We spraken al over iets anders... over het fort... hij beweetde dat hij soldaat wilde worden en toen gooide hij me opeens op den grond, en zei hij, dat hij al mijn geld wilde en ik hem toonen moest waar het zat. En ik heb twee duizend dollars... waarvan ik elk jaar wat stuur aan mijn oude zuster te Lissewege... Gij weet dat, mijnheer?

— Ja, Leo.

— Allemaal leugens, dat ik stelen wilde, hield Walker vol. Leo maakte me kwaad, door me voor dronkaard te verwijten, zoo zijn we aan het vechten geraakt.

— Hij heeft me geslagen en gestampt... ik ben er niet goed van! kloeg de grijsaard.

— We babbelen niet langer, Leo, ge ziet er slecht uit en ge gaat mee naar de hoeve. We zul-

len dezen schelm er ook heen voeren en de politie inlichten.

— Ge hebt dat recht niet! schreeuwde Walker.

— Mannetje, ik mag de misdadigers aanhouden... en al had ik die aanstelling niet, dan nam ik u toch mee. Jongens, breng hem op een paard. Leo gij stijgt bij mij op. Mijn vrouw zal u verplegen. Neem uw geld mee, vriend. Er zijn mischien makkers van Walker in de buurt, die even diefachtig zijn als hij.

Het huisje werd gesloten en de boer en zijn knechten reden met den gevangene en den ouden man naar de hofstede.

Maarten en Hendrik moesten bij het vee blijven, en hadden dadelijk werk, om eenige verspreide runderen terug te drijven.

Op de boerderij kwam ieder naar John Walker zien.

— Ik ben geen dief! schreeuwde deze weer.

Maar mijnheer Zwartels liet hem in een hok sluiten en zond toen een knecht naar de stad, om de politie in te lichten.

Leo Verschave beefde op zijn beenen. De brutale behandeling had hem geweldig aangepakt. De oude man moest te bed.

— Het zijn de zenuwen... met de rust zal dat wel over gaan, meende mijnheer Zwartels. Als

hij morgen echter niet beter is, zullen we om den dokter zenden.

De baas borg het geld van Leo in de kast.

Maarten en Hendrik spraken nog een heelen tijd over het gebeurde. Tegen den avond joegen ze het vee naar een omheinde weide, dicht bij de hoeve waar de koeien dan gemolken werden door de meiden.

— Ik zie politieagenten, zei Maarten. Kijk bij de schuur.

— Ja. Ze komen Walker halen.

De jongens werden geroepen en moesten vertellen, hoe alles toe gegaan was

— En gij hebt Walker duidelijk hooren zeggen: uw geld of uw leven? vroeg de officier.

— O, ja, mijnheer... Ik keek toen door het raam... Ik heb het dadelijk aan Hendrik gezegd

Deze bevestigde zulks.

Walker, die nu geboeid bij twee agenten stond hield nog altijd vol, dat hij Leo alleen maar geslagen had, omdat deze hem voor dronkaard verweet. Maar de politie geloofde dit niet.

De officier schreef de verklaring van de jongens op en zei, dat ze zich flink gedragen hadden. Ze voerden toen Walker mee naar de stad

III.

Leo Verschave was den volgenden dag nog zieker. Hij had erg de koorts. Een knecht haalde den dokter uit de stad. Tegen den middag kwam hij met den geneesheer, die den ouden man onderzocht.

— 't Is een erg geval, zei de dokter toen.

Hij wist al, wat er met Verschave voorgevallen was

— Het hart is aangetast. Dat komt door den schrik, vervolgde de geneesheer. En nu nog die felle koorts. 't Is een gevaarlijke toestand.

Hij zei wat er gedaan moest worden en gaf geneesmiddelen, maar deelde tevens mee, dat hij den geestelijke zou zenden.

— Is er vrees voor sterven? vroeg mijnheer Zwartels ontroerd.

— Niet dadelijk, er is ook hoop, maar we moeten ons op alles voorbereiden. Hij is een oude man.

De geestelijke, die ook in het verre dorpje woonde, kwam tegen den avond. Hij bediende den zieke. 't Was nu stil op de hoeve.

Maarten en Hendrik brachten dan den geestelijke terug naar de stad.

Mevrouw Zwartels en een dochter waakten den ganschen nacht bij Leo. De zieke gilte soms,

Dan sprak hij over Lissewege en Ter Doest, ook over zijn vrouw en zijn broer.

Tegen den morgen scheen hij kalm te slapen.

— Ik krijg meer hoop, sprak mevrouw Zwartels tot haar man, die al vroeg kwam zien.

— Straks komt de dokter. Ik ben nieuwsgierig, wat hij zal zeggen.

Maarten en Hendrik moesten weer met het vee naar de prairie. De baas zond nog een knecht mee.

— Ge kunt nooit weten of er ook vrienden van Walker in de buurt zwerven, zei hij. Houdt maar goed de wacht. Zulke kerels zouden wel wraak durven nemen!

De knecht, Maarten en Hendrik waren op hun hoede, maar geen vreemdeling vertoonde zich.

's Middags warmden ze hun potje eten boven een houtvuur. Maarten en Hendrik vonden het toch triestig, dat ze niet naar Leo's huisje konden.

's Avonds dreven ze het vee terug. Anna, de melkmeid, stond al bij de weide.

— Leo is om vier uur gestorven, zei ze.

Het drietal schrok. Maarten kreeg de tranen in de oogen.

— De dokter kwam tegen den middag, vertelde Anna voort. Leo sliep toen, De dokter zei, dat hij wel voor goed zou inslapen. En dat is ge-

beurd... Hij is niet meer bij bewustzijn geweest. Om drie uur heeft hij nog wat geijld over zijn dorp. Een uur later was hij gestorven.

— Dan is John Walker een moordenaar! riep Maarten uit. O, ik had gisteren dadelijk bij Leo moeten blijven.

— Dan zou de schelm u misschien ook gedood hebben, sprak de knecht. Steek dat nu niet in uw hoofd! Ge hebt uw plicht gedaan. Menigeen zou niet durven handelen, als gij deedt, jongen.

De knapen gingen naar huis. Mevrouw Zwartels, die geweend had, leidde hen in een zijkamer. Daar lag Leo. Zijn gelaat was nu rustig. Om de handen had de bazin een rozenkrans gewonden. Op een tafeltje brandden twee kaarsen tusschen een Christusbeeld en een bakje wijwater.

Dat was als in Vlaanderen.

Hendrik en Maarten knielden neer en baden een wijle. Daarna verlieten ze stil de kamer.

Een knecht was al naar de stad, om het sterfgeval bij den geestelijke en bij de politie aan te geven.

Den volgenden dag kwamen de officier en de agenten weer. Ze leidden Walker mee, en brachten hem bij den doode.

Walker wendde het gelaat af.

— Toe, kijk den ouden man aan, zei de officier.

— Doe me weg! kreunde Walker.

— Bekent ge dat ge hem wildet bestelen?

— Ja...

— Dat ge hem daarom geslagen en gestampt hebt?

— Ja... Maar breng me weg.

Walker zag akelig bleek. De agenten voerden hem in de keuken. De officier schreef weer de verklaring op, ook die van baas Zwartels over het sterven.

's Avonds waren een knecht en Maarten in de schuur aan het werk, Op een hoeve als van Wouter Zwartels was ook alle timmergerief en kon men eveneens smeden. Men woonde te ver van de stad, om er voor alle karweitjes heen te gaan. Men moest zich zelf kunnen helpen.

De knecht maakte de kist voor Leo Verschave en Maarten hielp hem. Zwijgend bijna altijd werkten ze, onder den indruk van het drama op de prairie. De kist werd dan zwart geschilderd.

Tegen middernacht was ze klaar. Droevig gestemd begaf Maarten zich naar zijn kamertje. 't Was hem, of hij een ouden vriend verloren had.

— — — — —

Twee dagen later werd Leo begraven. De geestelijke kwam er voor uit de stad met twee koor-knapen. Eenige burens — maar die woonden ver — wilden Leo Verschave ook de laatste eer be-

wijzen. En dan waren daar het gezin van mijnheer Zwartels en het gansche personeel. Het vee moest zoo lang in de omheinde weide blijven en het werk lag stil tot in den namiddag.

De dienst werd op het hof verricht. Het kruis blonk in de zon.

Dan begaf zich de stoet naar het huisje van Leo. De kist stond op een wagen, Maarten men- de de paarden. Dat had de baas zoo beschikt, omdat de jongen zoo flink den ouden man verde- digd had.

Twee knechten waren voorop gereden, om het graf te maken, naast dat van Leo's vrouw. 't Was een lange tocht over de prairie.

Aan het graf las de priester de laatste gebeden, en wijdde de groeve.

Dan sprak mijnheer Zwartels eenige woorden. Hij herinnerde er aan, hoe Leo een brave man was geweest, afkomstig van Lissewege in Vlaan- deren, dat hij zoo beminde. Hij had uitgeblonken door dienstvaardigheid, eerlijkheid en trouw. Hij zorgde nog voor een zuster in het oude land. Nooit had hij willen scheiden van de plaats, waar zijn vrouw rustte en nu was zijn wensch ver- vuld. Hij werd naast haar begraven.

— Laat ons ook bidden voor de bekeering van den dader, zei de heer Zwartels.

Ieder wierp een spadevol aarde op de kist als

en laatste groet. En de knechten, die het graf gedolven hadden, vulden het nu. Allen knielden nog eens neer en dan keerden ze stil naar de hoe- ve terug, waar zij, die van verre kwamen, aan den maaltijd werden genood.

Zoo was een begrafenis op de prairie.

In den namiddag voerde Maarten den geeste- lijke en de koorknapen terug naar de stad.

Hij moest er tevens het geld van Leo op de post verzenden naar de overheid van Lissewege. Er was een brief van mijnheer Zwartels bij, die schreef hoe dit bedrag door Leo Verschave nage- laten werd aan zijn zuster.

IV.

Het was nu Winter geworden. In October had- den Hendrik en Maarten met mijnheer Zwartels moeten getuigen in de stad bij het proces van John Walker, die tot twintig jaar gevangenisstraf werd veroordeeld, want er waren nog andere schurkenstreken aan 't licht gekomen.

Nu bedekte de sneeuw de prairie. Er was na- tuurlijk ook werk; het vee moest gevoederd en gemolken worden, de paarden kregen bijzondere verzorging. Er vielen allerlei herstellingen te doen in de schuur en stallen. Maar men had nu meer vrijen tijd.

ter laten overkomen. Gij krijgt nu een goed loon. Uw zuster kan ook op de hoeve werken. Als uw moeder toestemt, bouwen we tegen het voorjaar daar een blokhuis en ik sta u ook wat land af. Ik zal de reis betalen. Schrijf er maar eens over naar huis.

Wat was Maarten blijde! Hij kon zoo naar moeder en Bertha verlangen.. Binnen eenige maanden zouden ze hier zijn, want ze kwamen vast en zeker. Maarten twijfelde er niet aan.

**
*

In April kwamen moeder en Bertha! Het was een roerend weerzien. Ze woonden dan in een net blokhuis.

Moeder dankte er God voor dat ze brave menschen had ontmoet op haar levensweg en Maarten een goede zoon was en Bertha een liefhebbende dochter.

Maarten werd handelaar in landbouwartikelen en verdiende goed zijn brood

Ge zult later nog wel eens van hem hooren.

E I N D E.

Maarten studeerde veel. Mijnheer Zwartels had hem boeken gegeven. Hij bestemde den knaap voor den landbouwhandel.

Maarten zou later door allerlei streken van Kanada trekken.

Nu kwam ook de tijd van de jacht. Mijnheer Zwartels vertrok met eenige mannen van zijn personeel naar de groote wouden. Zijn zonen en Maarten waren ook van de partij. Men deed de reis op sleden, waarvoor sterke vlugge honden gespannen waren.

Maarten vond dat zeer avontuurlijk. Mijnheer moest hem dikwijls tot voorzichtigheid aanmanen. Dan herinnerde hij aan den broer van Leo Verschave.

Men schoot vooral vossen. Maar op een morgen ontmoetten de jagers ook een beer. Dat waren oogenblikken van spanning, bijzonder voor Maarten, die wel eens een beer gezien had in een kermistent te Wulpendamme, doch nooit in de natuur.

Bruin verhieft zich op zijn achterste pooten, toen hij de mannen zag en brulde geweldig. Maarten had eigenlijk medelijden met hem, toen schoten hem neervelden. Nog leefde de beer en ging hij geweldig te keer. Met bijlslagen maakten de jagers hem af. Een berenhuid was veel geld waard.

Men zag ook wolven, doch deze sloegen haastig op de vlucht.

Zoo kwam de troep tot aan de kust, waar de ijsschotsen kruiden.

Mijnheer Zwartels wees op de rotsachtige vlakke een hoogte van steenen waarop een kruis stond.

— Het graf van Leo's broer, zei hij.

Maarten ontroerde en dacht aan wat de oude man hem verteld had. Hij knielde neer, zooals Leo het toen vroeg en bad. De anderen volgden zijn voorbeeld.

De jacht duurde een week. Met veel wild trok het gezelschap dan naar de hoeve.

't Was goed, dat mijnheer Zwartels voor een reusachtigen stapel brandhout gezorgd had, want het werd bitter koud. In huis brandden wel vier kachels.

Zoo werd het Kerstmis, dat het gezin opgewekt vierde. Wat werd er gekookt, gebakken en gebraden. In de groote kamer stond de verlichte kerstboom. Op Kerstdag reed men in sleden naar de kerk in het stadje.

Op Oudejaarsavond zei mijnheer Zwartels tot Maarten:

— Mijn vrouw en ik hebben eens ernstig over uw moeder en zuster gesproken. We zijn zeer tevreden over u, en we willen uw moeder en zus-